

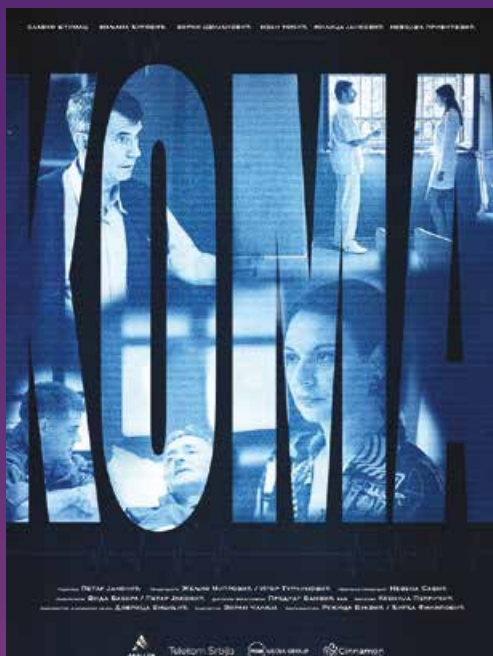

ФЕСТИВАЛСКЕ НОВИНЕ

број 4
29. август 2023.

58. ФЕСТИВАЛ ГЛУМАЧКИХ ОСТВАРЕЊА ИГРАНОГ ФИЛМА • ФИЛМСКИ СУСРЕТИ НИШ • 26. АВГУСТ – 01. СЕПТЕМБАР 2023.

ВЕЧЕРАС НА ФЕСТИВАЛУ
Летња позорница у Тврђави 20.30

Глумац треће фестивалске вечери
АЛЕКСАНДАР СТОЈКОВИЋ

ПУРИШИН ТЕСТАМЕНТАРНИ ФИЛМ И НОВОСАДСКА ПРИЧА У ФОКУСУ

Последњи филм редитеља Младимира Пурише Ђорђевића, који је преминуо прошле јесени, **Уста пуна земље**, снимљен према мотивима истоименог романа Бранимира Шћепановића, приказан је друге такмичарске вечери 58. Филмских сусрета. Део филмске екипе јуче је у Прес центру говорио о настанку овог остварења.

„Пуриша је имао 98 година кад је филм сниман, и гледали смо да га поштедимо колико можемо. Филм је сниман по врућини, а он се трудио да све време буде ту. Питао сам га једном: Господине, Пуриша, како сте? А он ми је одговорио: Извините, мени је мало непријатно, али одлично сам!”, присетио се Миљан Гогић, директор филма.

Пуриша Ђорђевић је успео да погледа последњу руку монтаже, али није стигао да види филм на великом платну.

Глумац Лазар Јованов каже да је филм снимљен у „нетипичној, пуришијанској естетици, у покрету, слици, призорима”. Пуриша је, како је истакао, „полazeћи од мотива романа Бранимира Шћепановића, дао свој доживљај фашистичке армаде која је продефиловала кроз његов родни Чачак”, „фашизам је овде приказан кроз архетипску потеру”. Филм, како је приметио, од гледоца захтева размишљање и колажирање.

Глумац Андрија Ковач каже да се брзо помирио са тим да неће бити простора за неку претерану глумачку импровизацију у раду на филму **Уста пуна земље**, Пуриша је имао тачну идеју шта жели. „Пуриша је стално инсистирао: Е, сад ћемо да кршимо сва правила кинематографије”, навео је Ковач.

На крају су у филм ушли и они кадрови за које се екипи чинило да неће бити употребљиви □ Пуриша је добро предвидео да ће се уклопити у ову поетичну филмску причу.

У Прес центру јуче је гостовао и део екипе филма **Мања**, редитеља Николе Кончаревића. Глумица Тања Пјевац, која је гласовима публике изабрана за глумицу друге фестивалске вечери,

у филму игра мајку деветнаестогодишње Мање (Невена Неранџић). Након развода се са ћерком сели из Зрењанина у Нови Сад, а девојка је у сукобу са свима, укључујући и мајку.

„Покушали смо да на филму успоставимо однос дисфункционалне породице, кроз који свако у некој фази пролази, кад мислиш да те нико не воли. Тражили смо у филму и драму те мајке. Свака има своју муку и дисфункцију док их живот не сатера у ћошак и каже: оставите све по страни. Приказујемо оне односе у којима постоји мимоилажење а константна жеља за контактом”, рекла је Тања Пјевац.

Начин на који је Нови Сад приказан у филму је, сматра Тања Пјевац, другачији од онога што се могло видети до сада: „Нови Сад баш дише у филму, као да је лик”.

Мишљене о аутентичном приказу Новог Сада, града који, између осталог, има богату традицију занимљивих музичких група, дели и глумица Сања Ристић, али: „Лик који играм је неки други Нови Сад, паралелни свет”.

Фото: Коста Димитијевић

УТОРАК 29. АВГУСТ 2023. У 20.30

КОМА (97')

Режија: Петар Јаконић

Улоге: Славко Штимац, Зоран Цвијановић, Биљана Ђуровић, Иван Томић, Милица Јанковић

Прича о породици у којој су отац, мајка и син. Након саобраћајне несреће деведесетих, отац запада у вишегодишњу кому и не пролази кроз трауматичне догађаје од рата у бившој Југославији до бомбардовања НАТО пакта.

ВЕРА (130')

Режија: Недељко Ковачић

Улоге: Јована Стојиљковић, Петар Зекавица, Александар Срећковић, Никола Којо, Тихомир Станић, Виктор Савић, Вук Костић, Небојша Дугалић, Бојан Жировић, Анита Манчић

У лавиринту шпијунских игара на Балкану за време Другог светског рата, Вера Пешић опстаје међу двоструким и троструким шпијунима, сама, без идеологије, али одлучна да се бори и преживи.

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

ФЕСТИВАЛСКИ ЦЕНТАР

12.00 Разговори с глумцима

НИШКИ КУЛТУРНИ ЦЕНТАР

10.00 Округли сто: "Филмске и ТВ улоге Драгомира Бојанића Гидре"

17.30 Кратки фестивал кратког филма

19.00 Ретро биоскоп **Марш на Дрину**

CINERPLEXX НИШ

18.00 Кино регион: **Зима једног пролећа**

На пројекцији документарног филма Мавена у биоскопу Cinerplexx о филму разговарали Андрија Лечић, редитељ, Дејан Дабић, селектор Фестивала и Драган Димчић, монтажер.

КИНО РЕГИОН: Зима једног пролећа (88 мин.)

У оквиру пратећег програма Кино регион у биоскопу Сinерlехх од 18 сати биће приказан филм редитеља и сценаристе Милана Никодијевића **Зима једног пролећа**. Ово је прича о познатој фотографији мртвог Јана Палаха, и њеном аутору Предрагу Пеги Поповићу, о цензури и аутоцензури у турбулентном времену Прашког пролећа и војне интервенције СССР 1968. године у тадашњој Чехословачкој. Своје виђење ових догађаја, са дистанцом од педесет година, дају филмски аутори који су у то време студирали на ФАМУ у Прагу. Припадници такозване „чешке школе“ из-

недрили су неке од најзначајнијих филмова некадашње Југославије.

Милан Никодијевић (1956) дипломирао је на Факултету драмских уметности у Београду. Новинарством и филмском критиком бави се од 1978. године, објављувао у дневним и недељним листовима и књижевној периодици. На радио и телевизијским станицама реализовао је серијале посвећене филму и уметности. Дугогодишњи је директор Фестивала филмског сценарија у Врњачкој Бањи и аутор бројних документарних филмова и телевизијских серија.

РЕТРО БИОСКОП НКЦ

У оквиру пратећег програма 58. Филмских сусрета, Ретро биоскопа, у сали Нишког културног центра данас од 19 сати биће приказан југословенски филм из 1964. године **Марш на Дрину**. Радња филма заснована је на историјском догађају, Церској бици, а филм није хроника битке, већ прати дејства артиљеријске батерије Комбиноване дивизије и душевна стања војника који потичу из различитих слојева српског друштва с почетка 20. века.

Као предтекст за филм **Марш на Дрину** коришћена је и приповетка

„Пробој” Радоја Јанковића из 1926. године.

У филму глуми плејада познатих глумаца од којих многи, нажалост, нису више међу живима: Александар Гаврић, Љуба Тадић, Драгомир Бојанић Гидра, Зоран Радмиловић, Бранко Плеша и други. Режију је потписао Живорад Жика Митровић.

Југословенска кинотека је, на основу Закона о културним добрима, 28. децембра 2016. године прогласила сто српских играних филмова (1911—1999) за културно добро од великог значаја. На тој листи се налази и филм **Марш на Дрину**.

аутор
Светлана Петровић

МОНОГРАФИЈА И ДОКУМЕНТАРАЦ О СЛАВКУ ШТИМЦУ

„Славко Штимац тихи херој екрана” назив је монографије коју је у част прошлогодишњег добитника глумачког признања за животно дело, приредио редитељ Марко Мисирача. Монографија се ослања на писање бројних филмских критичара са простора некадашње Југославије, пре свега Ранка Мунитића, чији текст отвара књигу.

„О глумцима се код нас мало пише и говори. Пише се о популарности, али заправо дубинска анализа филмске глуме, за разлику од неког ранијег периода, није честа пракса. Мунитић је у часопису Филмска култура имао једно посебно поглавље где је оцењивао глумачке домете у датој сезони, што је мени послужило као полазна основа за писање. Славко и ја се познајемо са снимања. Прошли смо три ратне филмске босанске зиме на филмовима **Турнеја** Горана Марковића, **Непријатељ** Дејана Зечевића и **Топ је био врео** Бобана Скерлића. Потрудио сам се, колико овај простор уопште дозвољава да поменем и покријем најважније тачке које су важне за Славков глумачки пут”, казао је Марко Мисирача.

Салаш у малом риту, Зимовање у Јакобсфелду, Специјално васпитање, само су неки од наслова који су обележили такозвани дечији период глумачког пута Славка Штимца. Са само двадесет година заиграо је у култним остварењима **Ко то тамо пева, Сјећаш ли се Доли Бел,**

Варљиво лето '68, као и у иностраном остварењу **Гвоздени крст** редитеља Сема Пекинпоа. Велике и значајне улоге остварио је у Кустуричиним филмовима **Подземље** и **Живот је чудо** којима је означио свој повратак на велики екран.

Писати о некоме ко је са 11 година снимии свој први филм, **Вук самотњак**, после чега су се низале роле које су Штимца обликовале у једног од најбољих глумаца на нашим просторима је комплексан посао, али је изазов било сагледати га и кроз улоге негативаца.

„Кад имате неког ко је сјајан глумац, а поред тога је и симбол једног времена и једне земље, културног простора, младости, онда вам на први поглед буде чудно како неког ко је оличење племенитог, доброг, најсветлијег у нашем јужнословенском колективном сећању, неки редитељи бирају за улоге изразито негативних ликова. На први поглед тотално неспојиво, иако Мира Боговић велика критичарка и уредница Филмске културе помиње да је Славко првог негативца одиграо још у **Тигру** Милана Јелића (1978.). То је било нешто што је мени било инспиративно”.

Највише простора аутор монографије је посветио периоду с краја седамдесетих, што, каже, траје и данас.

„То се често колоквијално каже „прашка школа”. Према писању Ранка Мунитића, то је југословенски млади филм и то су прашки ђаци, будући да је било много редитеља сличне естетске провинијенције – Шотра, Миша Радивојевић, Шијан, Кустурица, Марковић, Паскаљевић...са којима је Штимац сарађивао и снимии највећи број филмова. То је заправо највећи део монографије”.

Поред филмског, монографија обухвата и телевизијски и позоришни период Славкове каријере, почев од улоге Лакија у представи *Чекајући Годоа*.

Након представљања монографије у Фестивалском центру приказан је и документарни филм о Славку Штимцу који је режирао Срђа Пенезић. Овом приликом Филмски центар Србије је Славку уручио копију овог документарца.

Монографија и документарни филм део су Награде за животно дело „Павле Вуисић” која је Штимцу додељена прошле године.

МЕЛИТА БИХАЛИ (1938 – 2023)

РИСТО БУКВИЋ (1950 – 2023)

ЛУТКА(РКА) СА НАСЛОВНЕ СТРАНЕ

Мелита Бихали рођена је у селу Живогише у близини Макарске 1938. године у породици Лукић. Студирала је југославенску књижевност на Филозофском факултету у Задру а у тамошњем казалишту наступала је као балерина. Уписује глуму на Академији за позориште, филм, радио и телевизију у Београду у класи Мате Милошевића. Целу каријеру провела је у Малом позоришту Душко Радовић: није имала сопствену децу и за тим је, по сопственом казивању, жалила али је све највеће улоге остварила у дечјем – некада марионетском позоришту (избор): *Пинокио*, *Украдени месец*, *Разиграно срце*, *Јуначка легенда*, *Бабарога*, *Мали јунак Петар*, *Бајка о рибару и рибици*, *Снежна бајка*, *Учитељ плеса*, *Чудесни виноград*, *Студент и лутке*, *Ми чекамо бебу*, *Рики*, *Тики*, *Тави*. Посебно је волела своје лутке – учила од њих и како је говорила „то је била обострана љубав на први поглед“. Играла је пуно и на филму и телевизији (избор): **Медаљон са три срца**, *Музиканти*, *Леваци*, *Дипломци*, *Грађани села Луга*, *Отписани*, **Хајде да се волимо**, **Пас који је волео возове**, *Повратак отписаних*, **Шеста брзина**, **Краљевски воз**, **Тесна кожа**, *Бољи живот*, *Врућ ветар*, *Вук Караџић*, **Лепа села лепо горе**, *Заборављени*, *Срећни људи*. Последњи пут се појавила у филму који гледамо ове године **Да ли сте видели ову жену**. Свакако се сматра култном њена улога у класику **Маратонци трче почасни круг** где је играла служавку Ољу: била је веома сетна на премијери рестауриране копије филма урађене повом 40 година од премијере. Свега неколико колега било је на сцени са њом. Моје сећање на њу иде у давне деведесете када је била редован гост Фестивала - имам неколико ауograma и пар урађених фотографија. Говорила је да желе да је упамте као доброг човека. И памтиће је: њен шарм, златна дуга коса и лепота духа били су увек видљиви. Желела је да пепео њен проспу у море или бар у реку јер ће и тако стићи у море - у своју далматинску увалу крај Макарске из које је давних година дошла у Београд и оставила блистав уметнички траг. Слава јој!

О БАРОНУ НИШКЕ СЦЕНЕ

Ристо Буквић рођен је у Новом Селу код Лебана 1950. године. Средњу школу завршио је у Сарајеву а тамо завршава и глумачку школу при Народном позоришту. Играо је у сарајевском *Камерном театру*, а након служења војног рока у Мостару по позиву прелази у Народно позориште Ниш и том театру остаје веран до смрти. Нишлијама је био познат и као успешан ТВ водитељ - његова ауторска емисија *Архив душе* била је прва емисија те врсте на југу Србије.

Иако већ неколико година није био присутан на сцени нишког театра господин Ристо Буквић био је увек део ње. У мом сећању он је Хаџи Риста у култној представи *Ташана* Народног позоришта Ниш коју је са великим успехом режирао Ирфан Менсур: било је то другачије и узбудљивије читање Боре Станковића. Ташана је била Снежана Петровић а он Хаџи Риста: строг, тежак, оштар и бриљантан (као статиста сам га гледао иза сцене и био сваки пут фасциниран његовом игром кроз готово нечујан глас и онда одједном вулкан емоција). Иако не велика улога је била више него довољна да се његов таленат још једном осветли и потврди. Пуно је господин Буквић играо на сцени нишког театра (избор): *Краљ Лир*, *Чешаљ*, *Пробој*, *Раскршће*, *Спасилац*, *Женидба*, *Зона Замфирова*, *Вук*, *Ивкова слава*, *Мала*, *Девојке*, *Ђурани*, *Сумњиво лице*, *Месец дана на селу*, *Госпођа министарка*. Последњи аплауз великом глумцу од његових Нишлија. Слава му!

аутор
Драгосава Младеновић

ГЛУМАЦ ЈЕ ГЛУМИЦА

ПОТРЕБНО ЈЕ ДА СЕ ГЛУМЦИ СРЕЂУ, РАЗГОВАРАЈУ, РАЗМЕЊУЈУ ИСКУСТВА

Глумица која припада млађој генерацији и чија је каријера у успону, што доказује и титула најбоље у другој фестивалској вечери, за улогу у филму **Мања**, је Тања Пјевац.

Дипломирала је глуму на Академији уметности у Новом Саду у класи проф. Михаила Јанкетића и Јасне Ђуричић. До сада је остварила велики број улога у позоришту, али и на филму.

На питање да ли је први пут на Филмским сусретима у Нишу, глумица је одговорила:

„Нажалост јесам први пут присутна, имала сам филмове претходних година у селекцији, али нисам могла да дођем због пословних обавеза. Ове године сам први пут дошла, све је дивно, тече по плану, све је како је договорено, гостољубиво. Мени је само било жао што је наш филм био касно приказан (трећи прим. аут.) па је просто онако, људи су већ били уморни и одлазили су, сутра је радни дан и то је нормално, али ми смо успели да задржимо једно добро језгро публике и мени је било занимљиво, јер ја Нови Сад и Ниш врло блиско доживљавам. Некако у тој иконографији панк-рока и рока, уопште те урбане атмосфере, иако су досата удаљени и рекло би се по менталитету веома другачији. Ово је један искључиво новосадски филм који се бави новосадском иконографијом где град има улогу, као што у *Секс и граду* Њујорк има улогу, тако је овде Нови Сад је лик и било ми је занимљиво да послушнем како ће људи из Ниша то да гледају. Задржали смо неку добру екипу којој је пријала и музика и иконографија и та урбана атмосфера која је владала у филму о одрастању. Тако да ми је било занимљиво и пријатно да видим и да осетим.”

Гласовима публике на Летњој позорници Тања Пјевац проглашена је глумицом вечери.

„Искрено да вам кажем сада сам то сазнала и баш сам пријатно изненађена. С обзиром на то да су стварно добри филмови приказани, изненађена сам. Ова улога, када ми је била понуђена, нисам сматрала да је за мене, мислила сам шта ћу ја сада са тим, како да играм. Не припада ни мом хабитусу, ни мојој физици. Међутим, редитељ је био искључив, ”не, не, ти и само ти” и ја сам се упустила. Тако да ми је ово доказ да смо били у праву. Да је требало да му поверујем и да сам била у праву што сам му поверовала.”

Ниш је познат по томе што су велика глумачка имена прошла кроз Фестивал, чак и чувена Елизабет Тејлор. Из те перспективе интересовало нас је да ли је задовољна што је ове године део Фестивала.

„Како да не, баш смо синоћ колегиница и ја разговарале када је кренула ретроспектива. Потпуно смо биле фрапиране колико је то велики фестивал, колику традицију и углед има. Надам се да ће га имати и даље, јер је овој земљи потребно да има неку смотру где би се глумци сретали. Потребно је да се сретнемо, разговарамо, да гледамо ко је шта радио, да се упознајемо мало боље, да размењујемо искуства. То је оно на чему ће израсти неки будући аутри, то је оно што ће и публику усмерити. Неко ће из публике одлучити да жели да се бави филмом у животу, или том врстом уметности. Мислим да то никад не може бити вишак и не може никад бити лоше. Увек може само добро из тога да изађе и ништа друго,” закључила је Тања Пјевац, по оцени нишке публике, глумица друге фестивалске вечери.

58. ФЕСТИВАЛ ГЛУМАЧКИХ ОСТВАРЕЊА ИГРАНОГ ФИЛМА ФИЛМСКИ СУСРЕТИ

Летња позорница 26.8. – 1. 9. 2023. **Оснивачи:** Град Ниш и Удружење филмских глумаца Србије. **Организатори:** Нишки културни центар, Удружење филмских глумаца Србије. **Покровитељи:** Град Ниш, Министарство културе Републике Србије и Филмски центар Србије. **Директор Фестивала:** Срђан Савић. **Уметнички директор Фестивала:** Растко Јанковић. **Савет Фестивала:** Јелена Живадовић, председница, Срђан Савић, Растко Јанковић, Дејан Дабић, Милена Петковић, Тања Спасић, Никола Ждралјевић. **Дирекција Фестивала:** Срђан Савић, Растко Јанковић, Дејан Дабић, Вукашин Марковић, Саша Ристић, Марко Митровски. **Редакција Фестивалских новина:** Оливера Сашек Радуловић, уредница: Саша Јовановић, технички уредник и прелом: Александра Гојковић, Светлана Петровић, Жељко Жеља, Драгосава Младеновић, новинари. Коста Димитријевић и Сениша Димитријевић- фотографи. Штампа Медивест КТ, Ниш. www.filmskisusreti.rs, www.nkc.rs, www.facebook.com/filmskisusretinis/. Ова публикација је за интерну употребу.

ОРГАНИЗАТОР

ОРГАНИЗАТОР

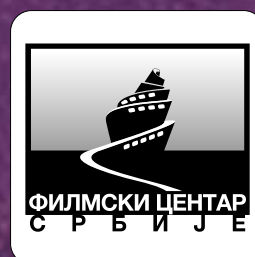
ПОКРОВИТЕЉ

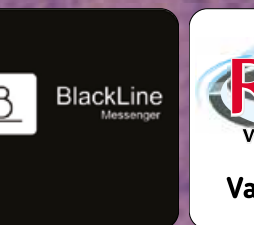
ПОКРОВИТЕЉ

ПОКРОВИТЕЉ

ПРИЈАТЕЉИ ФЕСТИВАЛА

МЕДИЈСКИ СПОНЗОРИ

